

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2011-1-10 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 11-28/568-181
Karar Tarihi : 04.05.2011

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç.Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Özgür BAL

C. BAŞVURUDA BULUNAN : - Gizlilik talebi bulunmaktadır.

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR : - Cantaş İç ve Dış Tic. Soğutma Sistemleri San. A.Ş.
Dolapdere Cad. No:127 34375 Pangaltı – Şişli/ İstanbul
- Çetinel Soğutma Sanayi ve Tic. A.Ş.
Dolapdere Cad. No: 132 34373 Pangaltı – Şişli/İstanbul
- Espa Soğutma Elemanları Paz. Ltd. Şti.
Dolapdere Caddesi No: 56 / 1 Pangaltı/İstanbul
- Murat Soğutma ve Elektronik Cihazlar San. ve Tic. Ltd. Şti.
Dolapdere İrmak Cad. No:31 34435 Beyoğlu/İstanbul
- Totem Isı Malzemeleri ve Makine Tic. San. ve Mümessillik A.Ş. (Flogaz Kimyevi Madde Makine San. ve Tic. A.Ş.)
Yapı Kredi Plaza - C Blok Kat 18 P.K 34330
Levent/İstanbul
- Tura Soğutma San. ve Tic. A.Ş.
İrmak Cad. No: 27 34435 Dolapdere/İstanbul
- Yüksel Teknik Soğutma Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
Tarlabaşı Bulvarı Keresteci Recep Sok. No: 6
34435 Beyoğlu/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Soğutucu gaz satışı pazarında faaliyet gösteren ithalatçı teşebbüslerin piyasayı aralarında paylaştıkları ve rekabeti ortadan kaldırmaya yönelik faaliyetlerde buldukları iddiası.

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Başvuruda özetle;

- Soğutucu gaz satışı yapan İthalatçı şirketlerin yurt içerisinde rekabeti ortadan kaldırmak için anlaşmaları ve gaz fiyatlarının 2010 yılına göre %100 veya daha fazla arttırıldığı,

- Söz konusu fiyat artışının ilgili gazların yurtdışındaki fiyatlarındaki artıştan kaynaklanmadığı,

- İthalatçı şirketlerle yapılan görüşmelerde; yurtdışında az sayıda olduğu belirtilen soğutucu gaz hammaddesi üreticilerinin, imalat sanayine yönelik kotaları

düşürdüğü ve getirilebilen gaz miktarının yaklaşık olarak yarıya düştüğü; dolayısıyla eski karın korunabilmesi için fiyatların yükseltildiğinin ifade edildiği,

- Türkiye pazarı dikkate alındığında çok fazla haksız kazanç elde edildiği, tekel davranışı gösteren birkaç ithalatçıya mecbur olan esnafın çok zor durumda kaldığı ifade edilmektedir.

50 **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 2.2.2011 tarih ve 921 sayı ile giren başvuru üzerine yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 10.3.2011 tarih, 2011-1-10/İİ-11-364-SNF sayılı İlk İnceleme Raporu, 17.3.2011 tarih ve 11-16 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek, önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca yapılan inceleme sonucunda hazırlanan 26.04.2011 tarih ve 2011-1-10/ÖA-11-193.HHÜ sayılı Önaraştırma Raporu, 28.04.2011 tarih ve REK.0.05.00.00-110/99 sayılı Başkanlık Önergesi ile 11-28 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da;

60 -Cantaş İç ve Dış Tic. Soğutma Sistemleri San. A.Ş., Çetinel Soğutma Sanayi ve Tic. A.Ş., Tura Soğutma San. ve Tic. A.Ş. ve Yüksel Teknik Soğutma Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. teşebbüslerinin rekabete hassas bilgiler olarak değerlendirilen mevcut ve gelecekte uygulanacak olan satış fiyatları, maliyet, satış ve bağlantı durumları gibi bilgileri karşılıklı olarak paylaştıkları, bunun da rekabeti kısıtlayıcı amaç ve/veya etkisi nedeniyle, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi bağlamında bir rekabet ihlali olduğu,

- Elde edilen delillerin durumu, pazarın ve ürünün özellikleri gibi hususlar göz önüne alınarak bu aşamada soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı,

70 - Ancak, sözü edilen bilgi değişimine derhal son vermeleri ve bu nitelikte bilgi değişimine gitmemeleri, aksi takdirde 4054 sayılı Kanun çerçevesinde haklarında soruşturma açılacağına, Cantaş İç ve Dış Tic. Soğutma Sistemleri San. A.Ş., Çetinel Soğutma Sanayi ve Tic. A.Ş., Tura Soğutma San. ve Tic. A.Ş. ve Yüksel Teknik Soğutma Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. teşebbüslerine, 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca bildirilmesi

gerektiği ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Sektör ve Ürün Hakkında Genel Bilgiler¹

80 Buhar sıkıştırma çevrimi esasına göre çalışan soğutma sistemlerinde hareket eden parçaların, birbiriyle temas ettiği yüzeylerdeki sürtünmeyi minimum seviyeye indirmek üzere yağlama yapılması gerekmektedir. İyi bir yağlama yapılmaması halinde, hem sürtünen yüzeylerde hızlı bir aşınma, eskime hem de mekanik kayıpların artması ile aşırı ısınma ve güç israfı meydana gelecektir. Yağlama yapılan yüzeyler genellikle soğutucu gazlar ile temas etme durumundadır ve soğutucu ile yağın karışması, kimyasal ve fiziksel olarak birbirlerini etkilemeleri söz konusu olabilmektedir. Bu çerçevede iyi bir soğutucu gazdan, hem yüksek bir ısı taşıma kapasitesi hem de çalışacağı sistem içinde korozyon ve sürtünme gibi olumsuzluklara yol açmaması beklenmektedir.

¹ Bu bölümün hazırlanmasında çeşitli internet sayfalarından faydalanılmıştır.

Bir soğutma çevriminde ısının bir ortamdan alınıp başka bir ortama nakledilmesinde ara madde olarak yararlanılan söz konusu soğutucu gazlar, ısı alış verişini genellikle sıvı halden buhar haline ve buhar halden sıvı hale dönüşerek sağlarlar. Bu durum bilhassa buhar sıkıştırma çevrimlerinde geçerlidir.

90

Soğutucu gazların, yukarıda tarif edilen görevleri ekonomik ve güvenilir bir şekilde yerine getirebilmesi için bazı kimyasal ve fiziksel özelliklere sahip olması gerekir. Bu özellikler, uygulama ve çalışma şartlarının durumuna göre değişeceği gibi her zaman bu özelliklerin hepsini yerine getirmek mümkün olmayabilir. Genel kural olarak bir soğutucu gazda aranması gereken özelliklerin hepsini birden her şart altında yerine getirebilen genel bir soğutucu madde mevcut değildir. Fakat yukarıda da belirtildiği gibi, uygulamadaki şartlara göre bunlardan bir kısmı aranmayabilmektedir. Verilmiş buharlaşma ve yoğuşma sıcaklıkları için gerçek çevrim soğutma etkinliği soğutma devresinde kullanılan gazın cinsine bağlıdır.

100

Bilhassa emniyet ve güvenilirlik yönünden iyi olan, ayrıca iyi bir ısı özelliğine de sahip olan soğutucu madde için 1920'lerde yapılan araştırmalar fluokarbon soğutucuların (florine edilmiş hidro karbonlar) bulunmasını sağlamıştır. O zamandan günümüze kadar kullanılan bütün soğutucu gazlar aynı kimyasal temel baz alınarak geliştirilmiştir.

Soğutucu gazlarda aranan temel özellikler genel olarak aşağıdaki şekilde verilebilir:

1. Pozitif buharlaşma basıncı olmalıdır. Hava sızmasını, dolayısıyla havanın getirdiği su buharının soğuk kısımlarda katılarak işletme aksaklıklarına meydan vermesini önlemek için buharlaşma basıncının çevre basıncından bir miktar fazla olması gerekir.

110

2. Düşük yoğuşma basıncı olmalıdır. Yüksek basınca dayanıklı kompresör, kondanser, boru hattı gibi tesisat olmalıdır.

3. Buharlaşma gizli ısı yüksek olmalıdır. Buharlaşma gizli ısı ne kadar yüksek olursa sistemde o oranda gaz kullanılacaktır.

4. Kimyasal olarak aktif olmamalıdır, tesisat malzemesini etkilememesi, korozyona neden olmaması, yağlama yağının özelliğini değiştirmemesi gerekir.

5. Yanıcı patlayıcı ve zehirli olmamalıdır.

6. Kaçakların kolay tespitine imkan veren özellikte olmalıdır (koku, renk).

7. Ucuz olmalıdır.

8. Isı geçirgenlik katsayısı yüksek olmalıdır.

120

9. Yalıtkan olmalıdır.

10. Düşük donma derecesi sıcaklığı olmalıdır.

11. Yüksek kritik sıcaklığı olmalıdır.

12. Özgül hacmi küçük olmalıdır.

13. Viskozitesi düşük olmalıdır.

Bu özelliklerle birlikte, söz konusu gazların çevreye ve ozon tabakasına zararsız veya minimum etkili olması beklenmektedir. Buna yönelik olarak uluslararası düzenlemelerle bazı tür soğutucu gazların üretimi ve ticareti ya tamamen yasaklanmış ya da kotaya bağlanmış bulunmaktadır.

130 Hali hazırda, kullanım alanlarına göre yukarıdaki koşulları en iyi sağlayan ve piyasada en çok tercih edilen soğutucu gazlar “R 22, R 134a, R 404A, R 407C ve R 410A” olarak belirtilmektedir.

Genel olarak R22 (Forane© 22) ev, ticari ve klima (A/C) tipi soğutma alanlarında, R134a (Forane© 134a) yasaklanmış bulunan R12 yerine, ev, ticari, endüstriyel soğutma, otomotiv ve endüstriyel klima alanlarında, ayrıca R22 yerine de mobil ve ağır ticari klima alanlarında, R407c (Forane© 407c) R12'nin yerine ev ve ticari tipi klimalarda kullanılmaktadır.

140 Sektörün teşebbüs birliği olan SOSİAD'ın internet sayfasında amacı: “Soğutma, klima cihazları, otomatik kontrol cihazları, bunların ana ve yedek parçaları ile ilgili temsilcilik ve satışı veya imalatı konusunda çalışan üyeler arasında işbirliği, dayanışma ve bilgi alışverişi sağlamak, üyelerin ekonomik, mali, hukuki, idari, teknolojik, ihracat ve ithalatla ilgili sorunlarını çözümlenecek çalışma ve teşebbüslerde bulunmak, Türkiye’de soğutma, klima pazarını geliştirmek, en ileri seviyeye çıkarmak ve memleketin çeşitli soğutma, klima ihtiyacının sağlanması için gerekli çalışmaları yapmak, tüketiciye gelişmiş, kaliteli ürünlerin ulaşmasını sağlamaktır.” şeklinde tanımlanmaktadır. 2005 yılında kurulan derneğin halihazırda soğutma sektöründe faaliyette bulunan 58 üyesi bulunduğu ifade edilmektedir.

150 Önaraştırma kapsamında incelemede bulunan ilgili teşebbüsler genel olarak imalatçı teşebbüslere ve servis piyasasındaki toptancılara her türlü soğutma ve klima yedek parçalarını temin eden aynı zamanda teknik donanımı ile proje bazında çalışan nitelikte teşebbüslerdir. Bu teşebbüsler inceleme konusu soğutucu gazların tamamını ithal yoluyla temin etmektedirler ve yurt içinde herhangi bir üretim imkanı bulunmamaktadır. Kota, ölçek vs. gibi sebeplerle bu gazları ithal imkanı olmayan teşebbüsler ise ithalat yapan bir diğerinden ihtiyacını karşılamaktadır. Söz konusu gazlar bu teşebbüslerin faaliyetleri içinde nispeten düşük bir oranı teşkil etmekte olup, soğutucu tesisat, ekipman, yedek parça ve hizmet sağlanması faaliyetlerinin önemli kısmını oluşturmaktadır.

160 Yukarıda yer verilen teşebbüslerden Cantaş, soğutucu gazlar bakımından sektör lideri konumunda olup, piyasada %70'in üzerinde pazar payına sahip olduğu ifade edilmektedir. Cantaş soğutucu gazların tamamını ithal yoluyla karşılamakta ve ölçek avantajını kullanarak gerek yurt içindeki ve gerekse yurt dışındaki teşebbüslere söz konusu soğutucu gazların dağıtımını yapmaktadır. Cantaş'ın soğutucu gazları genel olarak Arkema, Gujarat ve Dupont adlı teşebbüslerden ithal ettiği ifade edilmektedir. Cantaş aynı zamanda yurt içindeki önemli otomotiv ve beyaz eşya teşebbüslerine de söz konusu ürünleri tedarikçi konumundadır.

Daha önce ifade edildiği üzere soğutucu gazların bir kısmının çevreye ve ozon tabakasına olan zararlarından dolayı ülkeler arası anlaşmalar ile kotalar dahilinde ithalatı ve satışı yapılmaktadır. Cantaş aynı zamanda kotaya tabi gazlar bakımından da kota hakkının önemli kısmına sahip bulunmaktadır.

170 İncelemeye konu diğer teşebbüsler de genel olarak benzer nitelikte faaliyet göstermekle birlikte, döneme ve ürüne göre değişecek şekilde soğutucu gazları ithalatla veya yurt içinden karşılama yoluna gidebilmektedirler. Daha küçük ölçekli olan teşebbüsler kotaya tabi olan gazları yurt içindeki daha büyük ölçekli teşebbüslerden temin etmektedirler. Teşebbüslerin genel olarak bu gazları ithal ettiği ülkeler Çin, Hindistan ve Avrupa ülkeleri olarak ifade edilmektedir.

I.2. İlgili Pazar

I.2.1. İlgili Ürün Pazarı

180 Soğutucu gazlar temel olarak, klima, buzdolabı, dondurucu ve soğuk hava depoları gibi soğutma sistemlerinde kullanılmaktadırlar. Temel olarak “florine edilmiş hidro karbonlar” adlı kimyasallar grubunda yer alan bu soğutucu gazların kullanıldıkları soğutma sistemlerinin özel tasarım ve yapıları nedeniyle farklı gazlarla ikameleri mümkün bulunmamaktadır. Geniş bir çeşitlilik arz eden söz konusu soğutucu gazlar arasındaki tercihi ise kullanılacakları ortam ve koşullar belirlemektedir. Bu çerçevede soğutucu gazların kendi aralarındaki ikamesi de sınırlı kalabilmektedir.

Soğutucu gazlar kullanılacakları soğutucu sisteme bir kez doldurulduktan sonra sistemde herhangi bir kaçak veya aksaklık olmadığı sürece süresiz olarak kullanımda kalabilmektedirler.

190 Söz konusu gazların Türkiye içinde herhangi bir üreticisi bulunmazken tamamı ithalatla karşılanmaktadır. İthal edilen gazlar piyasada standart ebatdaki tüpler içinde veya dökme şekilde satışa sunulabilmektedir.

İncelemede bulunan teşebbüslerle raporörlerce yapılan görüşmeler çerçevesinde, soğutucu gazların ithal edilip piyasaya sunulması bakımından herhangi bir teknik veya bürokratik engelin bulunmadığı, bu bağlamda ithalatçı olarak bir giriş engelinden bahsedilemeyeceği belirtilmiştir.

Bu bilgi ve değerlendirmeler çerçevesinde ilgili ürün pazarı genel olarak “*florine edilmiş hidro karbon bazlı soğutucu gazlar*”² olarak tespit edilmiştir.

I.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

200 Şikâyete konu olan eylemin gerçekleştiği pazarda söz konusu ürünün satış ve dağıtımının ülke çapında yapılması ve ilgili ürün pazarındaki rekabet koşulları açısından farklılık gösteren bölgelerin bulunmaması nedeniyle coğrafi pazar “Türkiye” olarak belirlenmiştir.

I.3. İnceleme

Önaraştırma sürecinde, sektördeki teşebbüs birliği olan Soğutma Sanayi İş Adamları Derneği (SOSİAD)’nin yanında sektörde faaliyet gösteren;

- Cantaş İç ve Dış Tic. Soğutma Sistemleri San. A.Ş. (Cantaş),
- Çetinel Soğutma Sanayi ve Tic. A.Ş.(Çetinel),
- Espa Soğutma Elemanları Paz. Ltd. Şti.,
- Murat Soğutma ve Elektronik Cihazlar San. ve Tic. Ltd. Şti.,
- Totem Isı Malzemeleri ve Makine Tic. San. ve Mümessillik A.Ş. (Flogaz Kimyevi Madde Makine San. ve Tic.A.Ş.),
- Tura Soğutma San. ve Tic. A.Ş.(Tura),
- Yüksel Teknik Soğutma Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.(Yüksel),

210

teşebbüslerinde raportörlerce yerinde incelemeler yapılmıştır.

---

² Kararda kısaca “soğutucu gazlar” denilmiştir.

Söz konusu yerinde incelemelerde elde edilen ve 4054 sayılı Kanun bakımından değerlendirilmesi gereken belgelerde yer alan ifadelere, aşağıda tarih sırasına göre yer verilmiştir.

1. SOSİAD'a yapılan yerinde incelemede elde edilen ve "satış şartları" başlığını taşıyan, isimsiz, imzasız, 2006 yılı sonlarında hazırlandığı anlaşılan belgeye aşağıda yer verilmiştir:

220 *"Ülkemizin içerisinde bulunduğu ekonomik durum hemen hemen hepimizin malumudur. 2007 yılı seçim arifesidir ve bu durumun, hepimizin bildiği gibi Ülkemizde bir dizi riskler ve dolayısıyla kaoslara³ yaratma ihtimali çok yüksektir. Dolayısıyla, tamamiyle yurtdışı ithalatla çalışan biz soğutmacılar, bağımlı olduğumuz kur risklerinden dolayı hem satıcı hem de ithalatçı olarak büyük sorumluluk taşımaktayız. Olabilecek her türlü olumsuzluklara hazır olabilmek ve sizleri de huzursuz etmemek açısından, 2007 yılı için bir dizi mali önlemler almak zorunda kalmış bulunuyoruz. Bizi anlayışla karşılayacağınızı ümit ediyoruz.*

2007 yılı Satış Şartlarımız:

230 1. *Fiat listesi üzerinden Döviz ile yapılan satışlarda ödemeler maksimum 60 gün ile sınırlı olup, takip eden her ay için %1,5 vade farkı + KDV müşteriye fatura edilecektir.*

Döviz ile yapılan satışlarda ödeme süresi hiçbir şekilde 120 günü geçmeyecektir.

2. *Fiat listesi üzerinden Türk Lirası ile yapılan satışlarda ödemeler maksimum 45 gün ile sınırlı olup, takip eden her ay için %4 vade farkı + KDV müşteriye fatura edilecektir.*

Türk Lirası ile yapılan satışlarda ödeme süresi hiçbir şekilde 90 günü geçmeyecektir.

240 3. *Vadeli satışların tamamı fatura edildiği günü takiben maksimum 15 gün içinde çek veya havale yolu ile kapatılmalıdır.*

4. *500,00 TL. altı satışlar peşin olup, kredi kartı veya maksimum 15 gün içerisinde kapatılmalıdır.*

5. *500,00 - 1.000,00 TL. arası satışlar peşin kabul edilip, kredi kartı veya maksimum 30 gün içerisinde kapatılmalıdır.*

Alınan önlemler hepimizi ilgilendirmektedir. Yukarıdaki satış şartlarımızı kendi satış şartlarınız olarak müşterilerinize uygulamanız tavsiye edilir. Dolayısıyla, bizi anlayışla karşılayacağınızı ümid eder, 2007 yılının hepimiz için hayırlı, uğurlu, bol kazançlı ve kazasız geçmesini temenni eder işlerinizde başarılar dileriz."

250 2. Çetinel'de yapılan yerinde incelemede elde edilen ve 20.2.2009 tarihinde, Cantaş yetkilisi D. Özgür ARSEVEN tarafından Çetinel yetkilisi Oğuz KORKUT'a gönderilen⁴ "fiyat listemiz" konulu elektronik postada⁵ yer alan ifadelere aşağıda yer verilmiştir:

"Sayın Oğuz Bey,

³ Belge üzerinde el yazısı ile "sıkıntı" olarak düzeltilmiştir.

⁴ Söz konusu elektronik posta bilgi için, Cantaş yetkilisi Barış SAVAŞ'a da gönderilmiştir

⁵ Söz konusu elektronik postanın ekinde 09.02.2009 tarihli Cantaş'a ait fiyat dokümanı, PDF dosyası olarak gönderilmiştir.

Yeni fiyat listemizi ekte bilgilerinize sunar, iyi çalışmalar dileriz.”

260 **3.** Çetinel’de yapılan yerinde incelemede elde edilen 21.10.2010 tarihine ait “Cantaş güncel fiyat listesi” başlıklı elektronik postadan, Cantaş yetkilisi D. Özgür ARSEVEN’in Cantaş’a ait fiyat bilgileri içeren dokümanı Çetinel yetkilisi Erol YARICI’ya gönderdiği, Erol YARICI’nın ise söz konusu elektronik postayı fiyat bilgileri içeren dokümanla birlikte yine Çetinel yetkilisi Vahe DAĞDEVİRENEL’e ilettiği anlaşılmaktadır.

4. Yüksel’de yapılan yerinde incelemede elde edilen ve Yüksel yetkilisi Ahmet ULUDOĞAN tarafından 10.11.2010 tarihinde gönderilen “cantaş gaz fiyatı” konulu şirket içi elektronik postada yer alan ifadelere aşağıda yer verilmiştir:

“R-134a 95 €

(maliyetine satıyorlarmış. Bayramdan sonra zam olacak diyorlar. 103-105 arası)

R-404a: 9.8 78€

10.9 86 € Bizim fiyatımızın iyi olduğunu söylüyorlarmış.

R-407c: 91 €

R-410a: 91 €”

270 **5.** Yüksel’de yapılan yerinde incelemede elde edilen ve Yüksel yetkilisi Ahmet ULUDOĞAN tarafından 26.11.2010 tarihinde gönderilen “cantaş gaz fiyatı 25.11.10” konulu şirket içi elektronik postada yer alan ifadelere aşağıda yer verilmiştir:

R-22 Dupont 60 € (mal olmadığından – asıl 55 €)

R-22 Hint 60 USD

R-134a 105 €

(Yılbaşından sonra zam olucak diyor 115 arası)

R-404a: 9.8 78€

10.9 86 €.

280 *R-407c: 91 €*

R-410a: 91 €”

6. Tura’da yapılan yerinde incelemede elde edilen ve Çetinel yetkilisi Vahe DAĞDEVİRENEL ile Tura yetkilisi Ali TURHAN arasında 05.01.2011 tarihinde yapılan “new business 2011” konulu yazışmalar dizisine aşağıda yer verilmiştir:

- Saat 9:36 AM’de Ali TURHAN tarafından Vahe DAĞDEVİRENEL’e gönderilen elektronik posta;

“Vahe Günaydın,

Çin’deki son güncel gaz fiyatları ile gelen maili seninle paylaşmak istiyorum.⁶ Kasım-Aralık aylarındaki fiyatlarının üzerine; R22 ve blends’lerde %20; R134a’da %7 zam gelmiş. Daha da artışın devam edeceğinden bahsediyor...”

290

⁶ İlgili elektronik postanın devamında Ali TURHAN’ın Çin’de bulunan bir tedarikçi ile pazar ve fiyat görüşmeleri ve güncel satış fiyat bilgileri bulunmaktadır.

- Saat 11:29'da Vahe DAĞDEVİRENEL tarafından, Ali TURHAN'a gönderilen elektronik posta;
*"Ali Merhaba,
Bendeki haberler de apaynı. Sadece dün R22 için USD 53,00 değil de USD 53,50 verdi."*

7. Çetinel'de yapılan yerinde incelemede elde edilen ve Tura yetkilisi Ali TURHAN tarafından 07.01.2011 tarihinde Çetinel yetkilisi Vahe DAĞDEVİRENEL'e gönderilen elektronik postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

300

Vahe,

Cantaş'ın gaz fiyatları aşağıda...

R22 gazı Dupont'un fiyatı 95 \$. Fakat Dupont olarak belirtmemiş.

Dupont R22'yi sadece USA'dan veriyormuş ve fiyat USD olacakmış.

Şu an elinde R22 Dupont yokmuş, gelecek malın fiyatı 95 \$ imiş.

R22 Dupont tüplerine, Hindistan veya Çin malı basıp satmadıkları ne malum??

Aşağıdaki e-mail sana özel... Benden geldiğini başkası ile paylaşma..."⁷

8. Çetinel ve Tura'da yapılan yerinde incelemede elde edilen⁸ ve Çetinel yetkilisi Vahe DAĞDEVİRENEL ile Tura yetkilisi Ali TURHAN arasında 07.01.2011 tarihinde yapılan yazışmalar dizisine aşağıda yer verilmiştir:

310

- Saat 10:05'de Vahe DAĞDEVİRENEL tarafından, Ali TURHAN'a gönderilen "Soğutucu Akışkan Satış Fiyatlarımız 06.01.2011" konulu elektronik posta;
"Ali günaydın.

Dün Elio'ya sordum ne zaman geliyor Cantaşın Aralık ortası verdiği sipariş dedim. Gelmek üzeredir dedi. Daha önce dediği 5 container 53 den bağladığıydı. Bana sorarsan bu malı içeri sokacak ve o yüzden Gujarat'a 55 den verdiği siparişin yüklemesini Şubat sonu yükleme olarak verdi. Bu malı çekmeden önce 53 den 5 container'ı satacak. Benim tahminim 53+%8+%10 yani 63 USD'den vadeli satacak ilk partiyi. İkinci partiyi de aynı taktik ile 65-66 USD gibi satacaktır.

320

Sen ne dersin? Tüm bilgiler aramızda..."

- Saat 10:23'de Ali TURHAN tarafından, Vahe DAĞDEVİRENEL'e gönderilen "R22 Floron" konulu elektronik posta;

"Cantaş,

Floron marka malı 63\$ dan dbs'li olarak 3 container toptan sattığını elinde sadece 2.000- adet kaldığını kalan adeti daha yüksek fiyattan perakende dağıtacağını duydum.

Ancak malın teslim tarihi olarak 20 Ocak - 10 Şubat arası diye söylemiş.

⁷ İlgili elektronik postanın devamında Cantaş'tan temin edilen, Cantaş'a ait 06.01.2011 tarihli soğutucu gaz fiyatlarını gösterir tablo yer almaktadır.

⁸ Her iki teşebbüste de aynı içerikli elektronik postalar elde edilmiştir.

330 *Bence malın teslim tarihi Mart ilk haftadan önce olamaz.Söylediği tarih belki İstanbul'a varış tarihidir. Floron marka dediğine göre , SRF'nin malıdır.*

Diğer bilgiler doğru olabilir. Fakat çok piyasaya yaymamış. Birkaç müşteri ile işi bitirmiş. Bir de 95\$'lık fiyat biraz bizim elimizdeki malları 67\$ - 70\$ aralığından bitirmemizi sağlayabilir.

Benim fikrim, Yurtdışı Hindistan fiyatları 55\$ seviyelerinde olduğu sürece vadeli satış fiyatını max. 70\$ seviyelerinde tutmak.

Hindistan fiyatı 60\$ lara çıkarsa fiyatı, arttırmak yönünde...

Selamlar,”

- Saat 10:50'de Vahe DAĞDEVİRENEL tarafından, Ali TURHAN'a gönderilen "R22 Floron" konulu elektronik posta;

340 *"Ben de sana katılıyorum fakat Cantaş'ın nasıl hareket ettiğini sen de biliyorsun. Eğer 63 den satmış ve bir sonraki siparişinin gelmesi Mart sonunu bulacak ise 2000 tüpü de 55 den verdiği siparişin satış fiyatından aşağı tutmaması yani 66-67 den satması gerekir diye düşünüyorum, tabi fiyatlar gevşemedikçe. Eğer fiyatlar yükselir ve malzemeye talep olur ise fiyatlar daha da yükselebilir.*

Benim de düşüncem 67-70 bandında bekleyip görmek ve fiyatları şu an için daha fazla arttırmamak.

Siz şu an için bu fiyatlardan sipariş açmayı düşünüyor musunuz?"

- Saat 11:25'de Ali TURHAN tarafından, Vahe DAĞDEVİRENEL'e gönderilen "R22 Floron" konulu elektronik posta;

350 *"Vahe,*

Benim sebest bölgede geçen seneden fazla getirdiğim 3.200-adet malım var. Elimdeki stok bitince onu çekip satarım.

Sezonda da sonra fiyatları izlerim. Hedefim 15\$/tüp kar etmek.Ancak 10\$/ad altında da vermemek.

R22 de asıl yapmamız gereken haftaya seninle konuştuğum konu. Onu başarabilirsek 15\$/ad kar ederiz."

- Saat 12:01'de Vahe DAĞDEVİRENEL tarafından, Ali TURHAN'a gönderilen "R22 Floron" konulu elektronik posta;

360 *"Ben haftaya buradayım daha sonraki hafta yokum. Gününü belirle konuşalım."*

9. Yüksel'de yapılan yerinde incelemede elde edilen ve Yüksel yetkilisi Ahmet ULUDOĞAN ile Cantaş yetkilisi D.Özgür ARSEVEN arasında yapılan⁹ yazışmalar dizisine aşağıda yer verilmiştir:

- 02.03.2011 tarihi, saat 5:46'da Ahmet ULUDOĞAN tarafından, D.Özgür ARSEVEN'e gönderilen "Gaz fiyatı" konulu elektronik posta;

"Özgür merhaba

---

⁹ Söz konusu yazışmalar bilgi için, Yüksel yetkilisi Yener ULUDOĞAN'a da gönderilmiştir.

Ne fiyattan satıyorsunuz ?

Selamlar”

- 370 - 03.03.2011 tarihi, saat 10:02’de D.Özgür ARSEVEN tarafından, Ahmet ULUDOĞAN’e gönderilen “Gaz fiyatı” konulu elektronik posta;

“Merhaba Ahmet,

134a bu hafta malımız yok, 140 ve 150 euro'dan sözümüz olan müşteriler var, haftaya mal gelecek, bağlantı yaptıklarımızı verdikten sonra devamını 160 euro düşünüyoruz,

404A bu hafta malımız yok, haftaya gelecek şimdilik değişiklik yapmayacağız sanırım, 118 ve 130 euro

407C bu hafta bir mal geldi onu dağıtıyoruz 130 euro'dan, sonraki malı 25.03 gibi bekliyoruz, 143 euro yapmayı düşünüyoruz,

- 380 *410A bu hafta bir mal bekliyoruz, bunun için 110 euro'dan bile siparişler var, onları dağıtacağız kalanını 145 euro'dan satacağız. Ay sonu gelecek malda sanırım 160 euro'ya kadar çıkmamız gerekecek,*

R22 hindistan 84 usd, DuPont 100 usd.

Normalde stokta olmayan mal için satış fiyatı vermiyoruz, senin strateji belirlemek için sorduğunu biliyorum onun için yazdım hepsini, yeni fiyatları tam olarak netleştirmedik onun için henüz kimseye deklare etmiş değiliz.

Görüşmek üzere, Selamlar,”

- 390 **10.** Yüksel’de yapılan yerinde incelemede elde edilen ve Yüksel yetkilisi Ahmet ULUDOĞAN ile Cantaş yetkilisi D.Özgür ARSEVEN arasında yapılan 21.3.2011 tarihli yazışmalar dizisine aşağıda yer verilmiştir:

- Saat 10:23’de Ahmet ULUDOĞAN tarafından, D.Özgür ARSEVEN’e gönderilen “R-22” konulu elektronik posta;

“Özgür merhaba

R-22 Hint fiyatınız nedir?”

- Saat 10:02’de D.Özgür ARSEVEN tarafından, Ahmet ULUDOĞAN’e gönderilen “R-22” konulu elektronik posta;

“Merhaba Ahmet,

Halen 84 usd'den sipariş alabiliyoruz.

Selamlar”

- 400 - Yukarıda yer verilen görüşmelerde elde edilen söz konusu bilgiler ışığında, Yüksel yetkilisi Ahmet ULUDOĞAN ile Yener ULUDOĞAN arasında yapılan 21.3.2011 tarihli iç yazışmalar dizisine aşağıda yer verilmiştir:

- Saat 11:03’de Ahmet ULUDOĞAN tarafından, Yener ULUDOĞAN’a gönderilen “R-22” konulu elektronik posta;

“Yener

Bizimde 2 container R-22 geliyor. Maliyeti 75 USD civarı bu fiyattan satalım mı?”

- Saat 11:08'de Yener ULUDOĞAN tarafından, Ahmet ULUDOĞAN'a gönderilen "R-22" konulu elektronik posta;

410

"ABİ

Kimseye o fiyattan söz verme mal gelsin bakarız.

Fiyat çıkınca fiyat düşükse istiyorlar, fiyat düşerse sözlerinde durmuyorlar."

- Saat 11:09'de Ahmet ULUDOĞAN tarafından, Yener ULUDOĞAN'a gönderilen "R-22" konulu elektronik posta;

"gemi 29 martta geliyor. Bu hafta ödemeyi yapmamız lazım."

- Yüksel yetkilisi Ahmet ULUDOĞAN tarafından, Yener ULUDOĞAN'a gönderilen 25.3.2011 tarihli ve "R-22" konulu elektronik posta;

"yener

Maliyet 74-75 usd olacak."

420

11. SOSİAD'a yapılan yerinde incelemede elde edilen ve SOSİAD üyelerine gönderildiği anlaşılan, SOSİAD Yönetim Kurulu Üyeleri tarafından imzalı bulunan, 24.08.2006 tarihli belgeye aşağıda yer verilmiştir:

"SOSİAD'ın 24 Ağustos 2006 tarihinde yapılan Yönetim Kurulu Toplantısında; sektörümüzde yaşanabilecek haksız rekabeti önleyebilmek, sektörümüzün firmalarımızın saygınlığını artırmak amacı ile aşağıda maddeler halinde belirtilen bazı kararlar alınmış ve uygulanmasına karar verilmiştir.

1) Türkiye'deki tüm ticari ve sınai işletmeler gibi, SOSİAD üyeleri ve alt bayilerinin de vergi ve rekabet yasalarının yasakladığı gayri nizami uygulamalarla mal satamayacağı, yasalar ile belirlenmiştir. Bu tip uygulamalar suç sayılmış ve cezai hükümlere tabi tutulmuştur.

430

Bu tip uygulamalarla ilgili; yasal dayanakları bulunan başvuruları, Maliye, Mali Polis, Rekabet Kurumu v.b. yasal kurumlara bildirmek, SOSİAD'ın sivil toplum örgütü olarak görevi ve yükümlülüğü altındadır. Sektörümüzdeki firmaların bu tür tutum göstermemeleri gerekmektedir ..."

12. SOSİAD'da yapılan yerinde incelemede, bazı üyelerin SOSİAD'a OTİM (ozon tabakasını incelten maddeler) gazları¹⁰ ile ilgili 2010 yılı tüketim miktarlarını ve 2011 yılı kota talep miktarlarını gönderdikleri tespit edilmiştir. Yapılan inceleme ve açıklamalar ışığında, söz konusu kota taleplerinin, OTİM gazlarının neden oldukları zararlar nedeniyle belli kotalar çerçevesinde ithalatına izin verilmesi nedeniyle, Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından SOSİAD'dan talep edildiği, SOSİAD'ın da gerekli bilgileri üyelerinden toparlayarak Çevre ve Orman Bakanlığı'na üyeleri adına bildirdiği anlaşılmıştır. SOSİAD İdari Sekreteri, söz konusu bilgilerin kendisi tarafından toplandığını, kendisinden başka hiç kimsenin bilmediğini ve görmediğini, söz konusu bilgilerin ticari sır olduğunu ifade etmiştir. Yapılan yerinde incelemelerde bu durumun aksini gösteren herhangi bir bulguya rastlanmamıştır.

440

---

¹⁰ R22, R123, R124 gazları.

I.4. Yerinde İnceleme Kapsamında Elde Edilen Bilgi ve Belgelerin Değerlendirilmesi

- 450 **1 No'lu Belge:** 2006 yılının mayıs ayında Euro kurunda %17 civarında bir artış meydana gelmiştir. Soğutucu gazlar yurt dışından ithal edildiğinden döviz kurundaki, özellikle de Euro kurundaki artış, maliyetleri dolayısıyla satış fiyatlarını doğrudan etkilemektedir. Yakın gelecekteki (2007 yılı) bir seçimin de kurları olumsuz etkileyebileceği değerlendirilerek, belgede yer alan ifadeyle "2007 yılı için bir dizi mali önlemler almak zorunda" kalındığı ifade edilmektedir. Belgede uygulanacak vade sürelerini ve vadelere göre vade farklarını düzenlemeye yönelik tavsiyeden öte ifadeler ve hükümler yer almaktadır. 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olan söz konusu düzenlemeleri içeren 1 no'lu belge ile ilgili olarak, yerinde inceleme sırasında, SOSİAD İdari Sekreteri tarafından söz konusu
- 460 belgenin taslak olduğu ve taslak olarak kaldığı, yürürlüğe konulmadığı, uygulanmadığı ifade edilmiştir. Gerçekten de, belge üzerinde yer alan düzeltmelerden, söz konusu belgenin taslak olduğu anlaşılmaktadır. Belge üzerinde herhangi bir gerçek veya tüzel kişiliğin adının, imza, paraf veya kaşesinin yer almaması, söz konusu belge ve belgede yer alan ifadelerle ilgili başkaca bir bilgi veya belge elde edilememiş olması nedenleriyle, söz konusu belgenin taslak olarak kaldığı ve SOSİAD üyelerine gönderilmediği anlaşılmıştır. Aynı veya yakın döneme ait olan 11 no'lu belgede yer alan rekabet hukukuna uygun davranılması ile ilgili ifadelerin de, 1 no'lu belgenin taslak olarak kalmasının nedeni olabileceği kanaatine ulaşılmıştır.
- 470 **Mevcut ve geleceğe yönelik fiyat bilgileri ile maliyet bilgilerinin paylaşılmasına ilişkin belgeler:** 2 ila 10 no'lu belgeler arasında yer alanlar, teşebbüs yetkilileri arasında gerçekleşen elektronik posta yazışmalarına ilişkindir. Genellikle ikili yazışma şeklinde gerçekleşen söz konusu elektronik postalardan, teşebbüs yetkililerinin o gün itibarıyla geçerli olan soğutucu gaz fiyatları ile maliyet bilgileri ve gelecekte uygulanacak fiyatlar ve maliyetlerle ilgili bilgilerin karşılık olarak paylaşıldığı anlaşılmaktadır. Bu çerçevede;
- 2 ve 3 no'lu belgelerden; sektörün en önemli oyuncusu olan Cantaş yetkilisinin, Çetinel yetkilisine uygulanacak yeni fiyat listesini elektronik posta ekinde gönderdiği,
  - 480 - 4 ve 5 no'lu belgelerden; Yüksel'in Cantaş'a ait fiyat bilgilerini şirket içindeki ilgililere gönderdiği, söz konusu bilgiler arasında yer alan "Bayramdan sonra zam olacak diyorlar. 103-105 arası" ve "Yılbaşından sonra zam olacak diyor 115 arası" ifadelerinden, gelecekte uygulanacak fiyatlar konusunda da bilgi paylaşımı yapıldığı, "Bizim fiyatımızın iyi olduğunu söylüyorlarmış" ifadesinden, bilgi paylaşımının tek taraflı değil karşılıklı olduğu,
  - 6 no'lu belgeden; Çetinel ve Tura yetkililerinin alış fiyatları, dolayısıyla maliyetler konusunda bilgi alış verişinde buldukları,
  - 7 no'lu belgeden; Çetinel yetkilisi tarafından Tura yetkilisine, Cantaş tarafından uygulanan ve gelecekte uygulanacak olan fiyatlar konusunda bilgi verildiği,
  - 490 - 8 no'lu belgeden; Çetinel yetkilisi ile Tura yetkilisinin, Cantaş'ın mal bağlantıları, alış ve satış fiyatları konularında görüşme ve bilgi paylaşımı yaptıkları, buna göre de kendileri tarafından uygulanacak fiyatları görüştükleri,
  - 9 no'lu belgeden; Yüksel yetkilisinin Cantaş yetkilisinden satış fiyatları konusunda bilgi talep edildiği, Cantaş yetkilisi tarafından Yüksel yetkilisine

gönderilen cevabi elektronik posta ile hem uygulanan hem de gelecekte uygulanacak olan fiyatlar konusunda ayrıntılı bilgiler verildiği,

- 10 no'lu belgeden; Yüksel yetkilisinin Cantaş yetkilisinden R-22 Hint gazının satış fiyatı konusunda bilgi talep edildiği, Cantaş yetkilisinin Yüksel yetkilisine gönderdiği cevabi elektronik posta ile söz konusu gazın satış fiyatı ile ilgili bilgi verildiği, Yüksel yetkilisinin söz konusu bilgiyi şirket içerisindeki ilgili kişi ile paylaşarak kendi satış fiyatları ile ilgili olarak strateji üretmeye çalıştıkları

500

anlaşılmaktadır.

Yukarıda yer verilen bilgi, belge ve değerlendirmeler ışığında Cantaş, Çetinel, Tura ve Yüksel arasında mevcut ve geleceğe yönelik soğutucu gaz satış fiyatları, maliyetleri ve bağlantıları konularında karşılık olarak bilgi alış verişinde¹¹ bulunduğu ve bu durumun 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında değerlendirilebileceği anlaşılmaktadır. Ancak, bu değerlendirme yapılırken söz konusu bilgi değişiminin rekabet hukuku bakımından ve sektör açısından önemini/yerini, ayrıca sektörün ve ilgili ürünlerin özelliklerinin de incelenmesi büyük önem taşımaktadır.

510

Bu itibarla, soğutucu gazlarının ve genel olarak sektörün belli başlı özellikleri aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- Yerli üretim olmayıp, tamamı yurt dışından ithal edilen ürünlerdir.
- Az sayıda ithalatçı bulunduğundan, pazar oligopolistik bir nitelik taşımaktadır.
- Yurt dışındaki tedarik kaynakları sayılı ve sınırlıdır.
- Bu nitelikleri itibarıyla yurt içi satış fiyatları, yurt dışı fiyatlara ve döviz kuruna oldukça bağımlıdır.
- Ürünler menşesine göre farklı fiyatlardan alıcı bulmaktadır. Bu bakımdan ürünlerin homojen olmadığı söylenebilir.
- Navlun maliyeti, ürünün değerine oranla önemsiz sayılabilir.
- Ozon tabakasına zararlı olması nedeniyle, ithalatı yasal düzenlemelere ve kotaya tabi olan R22 gazı pazardan çekilmekte, yerini diğer gazlar almaktadır. Diğer gazlar, küresel ısınmaya neden olmakla birlikte, ithalatının önünde herhangi bir yasal veya fiili engel söz konusu değildir.
- Pazara üretici olarak giriş neredeyse imkansızdır.
- Pazara dağıtıcı (ithalatçı) olarak girmenin önünde yasal, teknik veya finansal herhangi bir engel bulunmamaktadır.
- Çeşitli tüketici grupları mevcuttur. Otomotiv, beyaz eşya, klima, soğuk hava deposu endüstrileri gibi büyük ve kurumsal tüketiciler olduğu gibi, soğutucu bakım, tamir ve servisiyle iştigal eden küçük ölçekli tüketiciler de mevcuttur.
- Talep bakımından ikamesi olmayan ürünlerdir.
- Türkiye pazar büyüklüğü olarak yıllık yaklaşık, 100-150 milyon ABD dolarlık

520

530

¹¹ Bilgi değişiminin rekabet hukukundaki yeri ve önemi konusu, otomotiv sektörü ile ilgili olarak yürütülen ve 18.04.2011 tarih, 11-24/464-139 sayılı Kurul toplantısında karara bağlanan soruşturmada ayrıntılı olarak ele alınmış ve değerlendirilmiştir.

bir hacme sahiptir.

- Kullanıldığı ürün içerisinde maliyet olarak önemsiz sayılabilecek bir yere sahiptir.

540 Yukarıda ifade edildiği üzere, ilgili bilgi paylaşımlarının Cantaş, Çetinel, Tura ve Yüksel arasında gerçekleştiği anlaşılmaktadır. Cantaş, bu sektörün %70-75'lik bir paya sahip en önemli oyuncusudur. Bilgi paylaşımında bulunduğu tespit edilen dört teşebbüsün toplam pazar payının ise %90'ın üzerinde olduğu tahmin edilmektedir. Dolayısıyla %90'ın üzerinde toplam paya sahip olan teşebbüsler arasında rekabete hassas stratejik bilgilerin paylaşılmasının rekabet hukuku bakımından önemi açıktır.

Diğer yandan Cantaş'ın pazarda sahip bulunduğu pay ve konumu itibarıyla pazar lideri olduğu anlaşılmaktadır. Şöyle ki; diğer teşebbüslerin, Cantaş'tan elde edilen bilgilere göre kendilerini konumlandıkları, politikalarını ve stratejilerini oluşturdukları anlaşılmaktadır.

550 Söz konusu başvuruda, soğutucu gaz fiyatlarının 2011 yılında bir önceki yıla göre %100'den fazla artış gösterdiği ifade edilmiştir. Hem söz konusu iddia bakımından, hem de yukarıda yer verilen belgelerde yer verilen bilgi paylaşımının pazara etkileri ve sonucu bakımından teşebbüslerin son üç yıllık satış ve alış fiyatları, teşebbüslerden istenerek¹² incelenmiştir. Buna göre 2010 yılının Nisan ayında satış fiyatlarında artış olduğu gözlenmiş ve Temmuz ayına kadar fiyatların yaklaşık %25 oranında, 2010 yılının Temmuz ayından 2011 yılının Mart ayına kadar ise %80-90 civarında arttığı tespit edilmiştir. Söz konusu artışlar alış fiyatları ile karşılaştırıldığında, ilgili artış dönemlerinde alış fiyatlarında da benzer artışlar olduğu anlaşılmıştır. Alış fiyatlarındaki artışları, hem yurt dışındaki üreticiler tarafından yapılan fiyat artışlarına, hem de ilgili dönemdeki kur artışına bağlamak mümkündür. Zira bu dönemde hem döviz bazında alış fiyatlarında ciddi artışlar olmuş, hem de döviz kurunda artış meydana gelmiştir.

560 Yukarıda yer verilen belgelerin önemli bir bölümü (3 no'lu belge ile 10 no'lu belge arasındakiler), söz konusu maliyet ve fiyat artışının gerçekleştiği döneme ait bulunmaktadır. İlgili belgelerde yer alan görüşmelerin, teşebbüsler arasında gerçekleştirilen bir anlaşmanın veya uzlaşmanın sonucu olduğu ihtimali ortaya çıkmaktadır. Bilindiği üzere, rekabet hukuku uygulamalarında anlaşma, borçlar hukukunun konusunu oluşturan sözleşmelerden daha geniş yorumlanmakla ve bu sebeple bağlayıcı olma, yazılı şekil, yükümlülüklerin ifa edilmemesi halinde uygulanacak yaptırımın düzenlenmesi yahut yürürlük koşulları gibi herhangi bir şekil veya şart aranmamakla birlikte, Kurul'un vermiş olduğu geçmiş kararları 570 ışığında, bir hususun anlaşma olarak kabul edilebilmesi için, asgari düzeyde de olsa, hangi teşebbüslerin, hangi konuda, ne zaman, kiminle, hangi amaçla bir uzlaşmaya veya anlaşmaya vardığı tereddüde mahal bırakmayacak şekilde tespit edilmelidir.

Dosya konusu incelendiğinde, esasen ilgili pazardaki fiyatının, ithal ürünün fiyatı, döviz kuru, ürünün millileştirilme maliyetleri ve navlun masrafları çerçevesinde, pazar lideri olan Cantaş tarafından belirlendiği görülmüştür. Ancak, Cantaş tarafından uygulanacak fiyatlar konusunda ise diğer teşebbüslerle herhangi bir

¹² Öneri kapsamında yerinde inceleme yapılan teşebbüslerden bilgi ve belge talebinde bulunulmuştur. Talep edilen söz konusu bilgi ve belgeler 13.4.2011 tarih, 2824 sayı; 18.4.2011 tarih, 2979 sayı; 4.4.2011 tarih, 2524 sayı; 8.4.2011 tarih, 2690 sayı; 6.4.2011 tarih, 2621 sayı; 11.4.2011 tarih, 2760 sayı; 7.4.2011 tarih, 2664 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.

580 görüşmesi tespit edilememiştir. Belgelerde yer alan ifadelerden anlaşıldığı kadarıyla, yukarıda yer verilen hususlar çerçevesinde pazarda uygulanacak fiyatlar, Cantaş tarafından tek taraflı olarak belirlenmekte, diğer teşebbüsler de Cantaş'ın fiyatlarını takip etmektedir. Belgelerde yer alan hususlar, Cantaş'ın uygulayacağı fiyatları rakiplerine deklare ederek, fiyatlarının daha kolay takip edilmesinin sağlanması ile ilgilidir. Söz konusu uygulamanın rekabetin kısıtlanmasına yol açtığı kanaatine varılmıştır.

590 Yukarıda yer verilen değerlendirmeler ışığında; bilgi değişimine yönelik belgelerin genel bir nitelik arz ettiği; fiyat artışına ilişkin tarih, miktar, teşebbüsler vb. unsurlar bakımından bir netliğin bulunmadığı; yüksek fiyat artışlarının kaynağının bilgi değişiminden ziyade yurt dışı fiyatların artış trendinden kaynaklandığı hususları ile elde edilen delillerin, sektörün yapısı, büyüklüğü ve sektörde yer alan teşebbüslerin durumu da dikkate alınarak, teşebbüsler arasında gerçekleştirilen bilgi paylaşımı hakkında soruşturma açılmaması, fakat 4054 sayılı Kanunun 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca anılan teşebbüslerin fiyat, maliyet, satış, bağlantı gibi rekabete hassas bilgileri aralarında paylaşmamalarına ilişkin olarak görüş bildirilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

600 1-Cantaş İç ve Dış Ticaret Soğutma Sistemleri San. A.Ş., Çetinel Soğutma Sanayi ve Ticaret A.Ş., Tura Soğutma Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Yüksel Teknik Soğutma Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. teşebbüslerinin rekabete hassas bilgiler olarak değerlendirilen mevcut ve gelecekte uygulanacak olan satış fiyatları, maliyet, satış ve bağlantı durumları gibi bilgileri karşılıklı olarak paylaştıkları, bunun da rekabeti kısıtlayıcı amaç ve/veya etkisi nedeniyle, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi bağlamında bir rekabet ihlali olduğuna,

2- Elde edilen delillerin durumu, pazarın ve ürünün özellikleri gibi hususlar göz önüne alınarak bu aşamada soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına,

610 3- Cantaş İç ve Dış Tic. Soğutma Sistemleri San. A.Ş., Çetinel Soğutma Sanayi ve Tic. A.Ş., Tura Soğutma San. ve Tic. A.Ş. ve Yüksel Teknik Soğutma Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.'ye, 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca sözü edilen bilgi değişimine derhal son vermeleri ve bu nitelikte bilgi değişimi yapmamaları, aksi takdirde 4054 sayılı Kanun çerçevesinde haklarında işlem başlatılacağı yönünde görüş bildirilmesi hususunda Başkanlığın görevlendirilmesine

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.